

Kraków, 19.10.2019 r.

Czcigodny Księżu Proboszczu,

Dramaty wykorzystywania seksualnego osób małoletnich przez duchownych wywołują wiele emocji we wspólnocie Kościoła. W pracy duszpasterskiej wielu księży zmaga się z obawami i lękami rodzącymi się z pytań, które pojawiają się w spotkaniach z wiernymi oraz innymi kapłanami, a także z przekazu medialnego:

- ∴ Czy informacje o wykorzystaniu seksualnym są prawdziwe? Jak to w ogóle możliwe? Przecież tyle lat żyję i nigdy wcześniej nie spotkałem się z tym problemem?
- ∴ Dlaczego osoby pokrzywdzone zgłaszają się dopiero po wielu latach? Dlaczego dopiero teraz mówią o wykorzystaniu seksualnym przez księdza? Czy te stare i nieraz przedawnione sprawy nie lepiej zostawić Panu Bogu i więcej do nich nie wracać?
- ∴ Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich ma też miejsce w innych środowiskach, więc dlaczego atakowany jest tylko Kościół? Czy osobom oskarżającym duchownego nie zależy tylko na uzyskaniu odszkodowań?
- ∴ Ile czasu będzie jeszcze trwało „samobiczowanie się” Kościoła? Po co kolejne nabożeństwa pokutne za grzechy wykorzystywanie seksualnego przez duchownych? Jak długo jeszcze będziemy za to przepraszać?

Podobne pytania powstają również u wiernych, tworzących wspólnoty parafialne, szczególnie w tych miejscach, gdzie doszło do przypadków wykorzystania seksualnego przez księdza. Mogą pojawiać się również trudności i wątpliwości wynikające z niedostatecznej informacji ze strony biskupów lub osób zajmujących się w diecezji sprawami ochrony dzieci i młodzieży:

- ∴ Nie wiem jak postępować, kiedy przychodzi do mnie osoba mówiąca, że została wykorzystana seksualnie przez księdza, siostrę zakonną, kościelnego, organistę, animatora...
- ∴ Nie potrafię rozeznaczyć, czy zgłoszenie jest prawdziwe, a przecież nie chcę zaszkodzić poprzez fałszywe oskarżenie osoby...
- ∴ Nie jestem przekonany, że trzeba informować wspólnotę parafialną co się dzieje z księdzem, który nagle opuścił parafię, ponieważ postawiono mu zarzuty...

Tego rodzaju lęki, obawy i niepokoje mogą sprawiać, że osoby skrzywdzone wykorzystaniem seksualnym nie otrzymają w naszych wspólnotach kościelnych potrzebnego wsparcia i zrozumienia. Dlatego chcemy podzielić się swoim doświadczeniem spotkań z osobami, które doświadczyły wykorzystania seksualnego przez duchownych – pokazać co jest dla nich ważne, czego oczekują od wspólnoty Kościoła w parafii i jakiej pomocy potrzebują.

Z powodu dotychczasowych bolesnych doświadczeń osoby te odczuwają ogromny niepokój jak zostaną potraktowane zarówno w rozmowie poza konfesjonalem, jak i podczas spowiedzi.

Dużą pomocą jest dla nich cierpliwe, empatyczne i uważne wysłuchanie, z zapewnieniem, że przeżyte wykorzystanie seksualne nie jest absolutnie z ich winy. Kolejną ważną kwestią, poruszaną przez wiele osób skrzywdzonych, są głębokie zranienia duchowe i zniekształcony obraz Boga. Jedna z osób pokrzywdzonych w świadectwie skierowanym do kapłanów zawarła takie słowa: „Jeden kapłan potrafi zniszczyć świątynię Twojego ducha, ale Bóg może ją odbudować przy pomocy innych, dobrych kapłanów. I życzę Wam żebyście właśnie tacy byli. Abyście byli kapłanami, którzy wysłuchają i spróbują zrozumieć. Kapłanami, którzy ochronią nas swoją modlitwą. Kapłanami, którzy nie potępią w konfesjonale. Kapłanami, którzy pokażą nam, jak być dzieckiem Boga i ukażą Jego prawdziwe Oblicze”.

Dla wielu osób skrzywdzonych niezwykle ważne jest poczucie przynależności do wspólnoty. Chcą one doznawać uzdrowienia – w tej wspólnotie parafialnej, w której zostały zranione. Osoby te wyrażają potrzebę modlitwy razem ze świeckimi i duchownymi, aby poprzez Eucharystię i modlitwę za siebie nawzajem tworzyć przestrzeń uzdrowienia dla siebie, swoich bliskich i całej wspólnoty. Poprzez dawanie świadectwa chcą udzielać wsparcia innym ofiarom oraz wskazywać drogę do radzenia sobie w dalszym życiu, do trwania w wierze i wspólnotie Kościoła, do przebaczenia sprawcy... Chcą to robić z wielką wrażliwością, bez rozgłosu medialnego, gdyż historia życia każdej z osób wykorzystanych seksualnie jest nad wyraz delikatna.

W ten sposób chcą też pomóc innym osobom, które doświadczyły lub nadal doświadczają wykorzystywania seksualnego tak we wspólnotie Kościoła, jak i w innym środowisku. Z badań przeprowadzonych w roku 2017 wynika, że ponad 12% dzieci i młodzieży w Polsce doświadcza jakiegoś rodzaju przemocy seksualnej.

Chcemy aktywnie wyjść naprzeciw osobom skrzywdzonym – niezależnie od tego, czy jest ich dużo czy mało, czy zostali skrzywdzeni przez osobę duchowną, czy przez kogoś innego. Jeżeli są we wspólnotie Kościoła i chcą wierzyć, to pomóżmy im, aby ich uzdrowienie mogło się dokonywać w Kościele, przy konkretnym wsparciu wspólnoty parafialnej.

Informacje o osobach i miejscach, gdzie można szukać specjalistycznej pomocy zostały umieszczone na osobnych kartach, dołączonych do tego listu. Są to zarówno instytucje kościelne, jak i pozakościelne, które w sposób profesjonalny zajmują się pomocą osobom skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym. W razie jakichkolwiek pytań, czy wątpliwości w temacie pomocy osobom skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym prosimy śmiało korzystać z tych kontaktów. Załączone infografiki pozostawiamy do wykorzystania przez Księdza Proboszcza. Na stronie internetowej Archidiecezji Krakowskiej, w zakładce *Ochrona dzieci młodzieży*, znajdują się również aktualne dokumenty Kościoła oraz informacje, które mogą okazać się pomocne nie tylko w razie zetknięcia się z problemem wykorzystywania seksualnego małoletnich, ale także podczas rozmów z wiernymi, których krzywda dzieci boli i niepokoi.

Zależy nam na tym, aby osobom pokrzywdzonym stworzyć bezpieczną przestrzeń do udzielania potrzebnej pomocy oraz do zgłoszenia faktu wykorzystania seksualnego, także w sytuacji kiedy miało ono miejsce wiele lat temu. Jeżeli w Parafii, w której Ksiądz Proboszcz posługuje, miało miejsce takie zdarzenie, także w przeszłości, istnieje możliwość zaproszenia osób z Centrum Ochrony Dziecka do parafii, dekanatu, szkoły. Mamy kontakt także z osobami pokrzywdzonymi, które są gotowe dać świadectwo i współpracować w poprowadzeniu nabożeństwa w Księdza parafii (kontakt poprzez duszpasterza – ks. Artura Chłopka). Jeżeli parafianie będą przychodzić z inicjatywą i chęcią poprowadzenia takiej modlitwy, mamy prośbę do Księdza Proboszcza o ich wsparcie i zaangażowanie w przygotowanie nabożeństwa.

Osoby, które czują potrzebę modlitwy za pokrzywdzonych wykorzystaniem seksualnym, za ich rodziny i wspólnoty, za kapłanów – zapraszamy do kościoła św. Marka w Krakowie, 15 grudnia 2019 r. na godzinę 17.00.

W podejmowanych działaniach, przykładem oraz inspiracją dla nas są współcześni papieże, którzy zaczynając od Jana Pawła II, poprzez Benedykta XVI i Franciszka wyznaczają linię odważnego mierzenia się z tym grzechem i przestępstwem w Kościele. Jesteśmy przekonani, że *patrzac w przeszłość, nigdy nie będzie dość proszenia o przebaczenie i prób naprawienia wyrządzonych szkód. Patrzac w przyszłość, nigdy nie będzie dość tego, co się czyni, aby stworzyć kulturę zdolną do zapobiegania takim sytuacjom, nie tylko, aby się nie powtarzały, lecz także nie znajdowały miejsca na ukrywanie i utrwalanie* (Papież Franciszek, *List do Ludu Bożego*).

Dobre owoce podejmowanych działań niech mają swoje źródło w Bogu, który poprzez dobrych i wrażliwych ludzi, dla których życie ofiar wykorzystania seksualnego nie jest obojętne, chce otaczać opieką swoje dzieci. Sprawę wszystkich osób pokrzywdzonych, osobę Księdza Proboszcza i wspólnotę parafialną, w której Ksiądz posługuje powierzamy w modlitwie Miłosiernemu Ojcu.

ks. dr Marcin Cholewa

delegat biskupa ds. ochrony dzieci i młodzieży

ks. Artur Chłopek

duszpasterz osób pokrzywdzonych
wykorzystaniem seksualnym przez duchownych